

PATCH ADAMS

Dünyada birçok ülkede tıp, sağlık hizmeti olmaktan çıkarak bir iş ve ticari sektör haline dönüşmüştür. Bu sektörün artık kendisini tüketmiş hissetmekte çalışanları ise doktor-hasta ilişkisinde sevgi potansiyeline izin vermemektedirler. Bunun nedeni ise tıp dünyasında çalışan insanlara daha eğitim aşamasındayken doktor hasta ilişkisinde profesyonel mesafenin öneminin vurgulanması, tıbbın bir bilim olduğu ve duygulara yer verilmemesi gerektiğinin öğretilmesidir. Doktorlar hastalarına kişilikleri ile ilgili yüzeysel bilgiler edinerek teşhisler koymakta, onların yaşantılarını yani aile, iş ve sosyal çevredeki pozisyonlarını irdelememektedirler.

Tıbbın bir sektör haline dönüşmesi birçok problemi de beraberinde getirmektedir. En pahalı sektörlerden olan tıp bu yönüyle doktor ve iyileştiricilerin kendilerine olan güvenini azaltmakta buna bağlı olarak doktor hatası sigortası adı altında bir sigorta gündeme getirmektedir. Bu sigortanın amacı, meydana gelebilecek doktor hataları ve yanlış tedaviler karşısında yüksek tazminatlara karşı bir garantidir. Bu uygulamalar özellikle Anglosakson coğrafyada meslek hazzını yok eden ve maliyetlerin artmasına neden olan bir uygulamadır. Doktorlar hataları en aza indirmek için mümkün olduğunca testlere, tahlillere ve radyolojik tetkiklere başvurumaktadırlar. Bu da rekabet ortamı yaratılmasına neden olmaktadır.

İşte bu sorunlarla boğuşan Tıp Bilimi'nin yardımına Gesundheit Enstitüsü yetişmiştir.

Gesundheit Enstitüsü kurucuları, kar merkezli bir sistem yerine hizmet merkezli bir sistem kurmayı kendilerine amaç edinmişlerdi. Bu sistemde hedef, hasta bakımı değil sağlık bakımı ve koruyucu tıptır. Bu enstitü gönüllüleri öncelikle terapinin iyileşme üzerindeki etkilerine inanmaktadır ve "Biz hastalarımızın sevecen, empatik, duyarlı arkadaşları ve iyileştiricileriyiz, kerametimiz araçlarımızda değil yaklaşı-mımızdadır" tezini savunmaktadırlar.

Tıp, bilimin efendisi olmaya başladıkça sevgi, inanç, kakhaha gibi unsurlar hep geri planda kalmıştır. Oysa Hipokrat'tan beri espri ve kakhahanın, sağlığın temel kaynağı olduğu kabul edilmiştir. İnsanlar kakhahaya, temel aminoasit gibi ihtiyaç duyarlar. Araştırmalar, kakhahanın bedenin doğal kimyası ile kalp ve solunum sistemi üzerindeki pozitif etkilerini kanıtlamıştır. Ayrıca kakhahanın kas gevşetici özelliği bulunmakta ve içten bir kakhahanın kasların gevşemesinde kırkbeş dakika etkili olduğu bilinmektedir.

Gesundheit Enstitüsü'ne göre sağlık; kucaklaşabilmek, gülebilmek, aile ve dost ortamından haz duyabilmek, işimizden doyum alabilmek, doğanın ve sanatın doruk hazzını hissedebilmektir. İyileştirmek ise; ilaç reçetesi yazmak ve tıbbi terapiler uygulamakla sınırlı olmayıp, neşe ve uyum içinde birlikte çalışmayı ve paylaşmayı da

kapsamalıdır. Gesundheit tıbbi bakımı sanatla, çiftçilikle, tiyatroyla, eğitimle, doğayla, eğlenceyle, dostlukla ve neşeyle birleştiren bir sağlık merkezidir. Burada tedavi olan hastalar aileleriyle birlikte kalabilirler ancak bu çiftlikteki sebze-meyve toplama, toplu doğa yürüyüşleri, balık tutma, partiler düzenleme, yemek pişirme, bulaşık yıkama, diğer hastalara yardımcı olma, tiyatro gösterileri gibi faaliyetlere katılmaları gerekmektedir.

Bu enstitü, yönetmenliğini Tom Shadyac'ın yaptığı, senaryosu ise (Hunter Doherty Adams ve Maureen Mylander'in kitaplarından kurgulanarak) Steve Oederkerk'e ait olan filmin kahramanı Patch Adams'ın (Robin Williams) kurucusu olduğu sağlık merkezidir.

Öyküde anlatılan hastaların "hasta" olarak değil, "insan" olarak görülmesini isteyen Patch Adams adlı adamın komik, psikolojik ve felsefi öyküsüdür.

Patch Adams, duygusal ve didaktik öğeler taşıyan ve yaşanmış bir hayat hikayesinden alınmış görkemli bir filmidir. Çünkü öykü ve kahramanları en az hepimiz kadar gerçektir. Çünkü anlamsız ve dominant ilkeleri darmadağın eden ve insanı merkeze alan yaklaşımın somut halidir. Çünkü mizah ile duygusallığı ustaca biraraya getirerek geleneksel komedinin çok üzerinde bir film olarak karşımıza çıkıyor.

İntihar eğilimli biri olarak akıl hastanesine yatan Hunter "Patch" Adams (Robin Williams) hastanede gördüklerinden sonra asıl tedavinin ilaç değil "sevgi" olduğunu kavrayıp tıp fakültesine öğrenci olarak girmeye karar verir.

Akıl hastanesinde geçirdiği zaman içinde hemşireler ve doktorlar ile hastaların arasında soğukluk ve anlaşmazlık olduğunu görür ve hastaneden çıktıktan sonra bütün bunları değiştireceğine dair

kendine söz verir. Okulda başarılı bir öğrenci olmasına ve sınıfında en yüksek notları almasına karşın uygulamak istediği metodlar ve idealleri yüzünden profesörler ve doktorlar Adams'a cephe alırlar. Savaş yetimleri arasında ceket ve kravatla dolaşmaktansa kırmızı kocaman plastik bir burunla hatır sormayı tercih eden Dr. Adams'ın hastaneye girmesi yasaklanır. Adams arkadaşlarıyla birlikte fakir insanların iyi bir şekilde tedavi edilmediklerini görünce onlar için öğrenci parasıyla ve bağışlarla ama lisansı olmadan Kuzey Karolina'daki evini adeta 24 saat hizmet veren ücretsiz bir hastaneye çevirecek olan Gesundheit Kliniği'ni açar. Adams, film süresince sevgilisi Carin Fisher'in (Monica Potter) öldürülmesinden ve lisanssız klinik açmaktan dolayı yaşadığı yasal sıkıntılardan ötürü darbeler yese de tedavi hizmetlerinde yaptıklarıyla ünü ülke çapına yayılır ve bir anlamda amacına ulaşır.

Hunter Adams, tıp fakültesinin resmi kayıtlarında "aşırıya kaçacak derecede mutlu" birisi olmakla eleştirilmiştir. Hocalarından biri ona "Eğer bir palyaço olmak istiyorsanız, bir sirke katılırsanız iyi olur" demişti. Oysa onun amacı "hayata renk katacak" mizah yoluyla tedaviye katkıda bulunmaktı. Aslına bakarsanız o da palyaço olmayı istiyordu ama aynı zamanda iyi bir doktor olmayı da. Bu iki isteğine de ulaşan Patch Adams, hastanede hem hasta hem de doktor oldu. Adams sıradan değildi, diğer meslektaşları gibi hastalığı görüp hastayı göz ardı etmiyordu. Şu ana kadar ta-

nıştığımız doktorlara pek benzemiyor, onlar gibi davranmıyor, onlar gibi düşünmüyordu. Patch'e göre en iyi ilaç mizahı ve hastaları için öncelikle yapmak istediği tek şey onları gülümsetmekti. Bu kariyerine mal olsa bile.